

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1-Tanım: Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri, tarihi gelişimi ve ses özellikleri, Yazılı ve sözlü anlatımın özellikleri ve dili etkili kullanmanın öğretilmesi.

2-Düzye:

- Önkoşulsuz:**
- Amaç:** Türk dili ve edebiyatı ile ilgili genel bilgi öğretilmesi amaçlanmıştır.
- Öğrenim Hedefleri:** Dilin tanımı, dil, duygu, düşünce bağlantısı, dilin toplumsal değeri, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri, tarihi gelişimi ve ses özellikleri, Yazılı ve sözlü anlatımın özellikleri ve dili etkili kullanma, "İletişim" kavramı ve bu kavramın aracı olan metin oluşturma, Metni, metin yapan ölçütlerin neler olduğu ve bu ölçütleri metin oluştururken kullanma becerisi, Kompozisyon yazma kuralları, kompozisyon planı, paragraf ve temel ileti gibi unsurları, Cümle çevirileri ve yapıları ve paragraf çeşitleri, Yazım, noktalama işaretleri, bunları kullanma, metnin oluşum evreleri, Anlatım türleri ve biçimleri, özet çıkartma, bilgilendirici metinlerin özellikleri, Düşünceyi geliştirme yolları, etkin okuma ve metin çözümleme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olacaktır.

KAYNAKLAR:

- Üniversiteler İçin Türk Dili ve Kompozisyon, Başkent Üniversitesi Yayınları (2008),
- Ankara Türk Dil Kurumu İmla Kılavuzu, TDK Yayınları: 525. (2008),
- Ankara Türkçe Sözlük, TDK Yayınları (2006), Ankara

3-Zorunlu veya Seçmeli Dersler:

Dönem I eğitim ve öğretim programı çerçevesinde önkoşulsuz ortak zorunlu derstir.

4-Öğretim Elemanları: UZAKTAN EĞİTİM

5-Süre ve Ders Planı: 64 saatlik bir derstir. Dersin içeriği aşağıda verilmektedir.

	KONULAR
1	TÜRK 101 DERSİNİN PROGRAMININ DAĞITILMASI VE TANITIMI (DERSİN AMACI, İLKELERİ, İÇERİĞİ, İŞLENİŞİ, DERSE DEVAM VE SINAV PUANLARININ DAĞILIMI)DİLİN TANIMI, DİLLER, DİL, DUYGU, DÜŞÜNCE, KÜLTÜR BAĞLANTISI ANADİLİ BİLİNCİ, DİLİN TOPLUMSAL YAŞANTIDAKİ YERİ
2	TÜRKÇENİN DÜNYA DİLLERİ ARASINDAKİ YERİ TÜRKÇENİN TARİHİ DEVRELERİ, GELİŞİMİ, BUGÜNKÜ DURUMU TÜRKÇENİN SES ÖZELLİKLERİ
3	DİLİ ETKİN KULLANMANIN ÖNEMİ (SÖZCÜK SEÇİMİ VE KULLANIMINDA ÖZEN VE DOĞRULUK) YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM (ORTAK YÖNLERİ, FARKLARI)
4	İLETİŞİM NEDİR? İLETİŞİM ARACI OLARAK METİN NEDİR? METNİN YAPISI
5	METİN OLMA ÖLÇÜTLERİ NELERDİR? BAĞDAŞIKLIK ÖGELERİ (DİLSEL, DİLBİLGİSEL BAĞLAR): BAĞLAÇLAR, ADILLAR, EKŞİLTMELE, SÖZCÜKSEL BAĞLAR TUTARLILIK (ANLAMSAL-MANTIKSAL BAĞLAR): SÖZBİLİMSEL YAPILARI KURAN AÇIKLAMA, NEDEN-SONUÇ, KOŞUL, AMAÇ, KARŞITLIK VB.
6	KOMPOZİSYON YAZMA KURALLARI KOMPOZİSYONLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR (PLAN, PARAGRAF, TEMEL VE YAN İLETİ) METİN ÜRETİM EVRELERİ (AMACI BELİRLEME, SÖYLEMİ TASARLAMA, DÜŞÜNCELERİ OLUŞTURMA, KAVRAM AĞINI KURMA)
7	CÜMLE VE PARAGRAF BİLGİSİ, PARAGRAF ÇEŞİTLERİ PARAGRAF ÇALIŞMASI
8	METİN ÜRETİM EVRELERİ VE UYGULAMA PARAGRAF ÇALIŞMASI

9	METİN TÜRLERİ ANLATIM BİÇİMLERİ ÖZET ÇIKARMA
10	PARAGRAF YAZMA UYGULAMALARI (TEMEL DÜŞÜNCE) METİN TÜRLERİ VE ANLATIM BİÇİMLERİ (ÖRNEKLER ÜZERİNDEN BİLGİLENDİRİCİ METİNLER) KOMPOZİSYON ÇALIŞMASI
11	METİN TÜRLERİ (ÖRNEKLER ÜZERİNDEN YAZINSAL METİNLER) KOMPOZİSYON ÇALIŞMASI
12	OKUMA, ETKİN OKUMA YÖNTEMLERİ METİN ÇÖZÜMLEME (KONU, TEMEL VE YAN İLETİLER, TEMA, PLAN, BAKIŞ AÇISI) DÜŞÜNCE GELİŞTİRME YOLLARI
13	METİN ÇÖZÜMLEME (KONU TEKRARI, SINAVA HAZIRLIK) KOMPOZİSYON YAZMA

6-Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri: Ders teorik olarak aktif katılımı sağlanması ile verilmekte ve ödevler ile desteklenmektedir.

7-Değerlendirme: Koordinatörlük tarafından yönetmelik kapsamında değerlendirilmektedir.

8-Eğitim Dili: Türkçe.